

ÅRSBERETNING

2001-2002

DEN DANSKE DOMMERFORENING

2002

DEN DANSKE DOMMERFORENINGS
ÅRSBERETNING
2001-2002

KOLOFON

	Den danske Dommerforenings årsberetning 2001-2002
Tekstindskrivning	Birgit Riishuus, Retten i Mariager
Tekstbeh./layout	Ib Damsgaard
Forsidefoto	Einar Utzon-Franks statue »Justitia« i Frederiksberg Domhus' have Foto: Niels Damsgaard
Tryk	Damsgaard Tryk, Mariager

INDHOLD

Bestyrelsen	5
Årsmøder	6
Regionalmøder m.m.	10
Fagforeningsmæssige emner	13
Høringssager	15
Andre høringssager	29
Arbejde i udvalg m.v.	32
Andre faglige spørgsmål	41
Relationer til udlandet	45
Medlemmer af udvalg m.v.	49
Personalía	55
Medlemstal	58
Årsregnskab	59
Understøttelsesfonden	60
Vedtægter	61

Redaktionen
sluttet 1. august
2002

BESTYRELSEN

Henrik Linde, Retten i Korsør (formand)
Lis Sejr, Vestre Landsret (næstformand)
Hanne Fog-Petersen, Københavns Byret (kasserer)
Hans Ulrik Bruhn, Retten i Mariager (sekretær)
Marianne Caft, Retten i Fåborg
Anette Rahr Codam, Retten i Roskilde
Svend Aage Feier, Retten på Frederiksberg
Poul Holm, Retten i Århus
Arne Lyngesen, Østre Landsret
Torben Melchior, Højesteret

Der har siden udsendelsen af sidste årsberetning været afholdt 10 bestyrelsesmøder.

Årsmøde 2001 Årsmødet 2001 afholdtes fredag den 26. oktober 2001 og lørdag den 27. oktober 2001 på Hotel Hvide Hus, Aalborg.

Henrik Linde genvalgtes som formand.

Per Sørensen udtrådte af bestyrelsen, og i stedet indtrådte Torben Melchior som Højesterets repræsentant.

Som revisor og revisorsuppleant nyvalgtes Vibeke Rønne og Jes Schiøler.

Fredag formiddag orienterede Torben Visholm, JØP, om dommeres pensionsforhold.

Fredag eftermiddag afholdtes gruppedrøftelser med følgende emner og oplægsholdere:
TV i retssalene – nyhedsdirektør Lisbeth Knudsen, DR.
Sprogpolitik – sprogkonsulent Yngve Søndergaard.
Protokollering i retssager – dommer Otto Bisgaard og advokat Jacob Lund Poulsen.
Seniorpolitik – landsdommer Arne Lyngesen og forhandlingsdirektør John Wæver, DJØF.

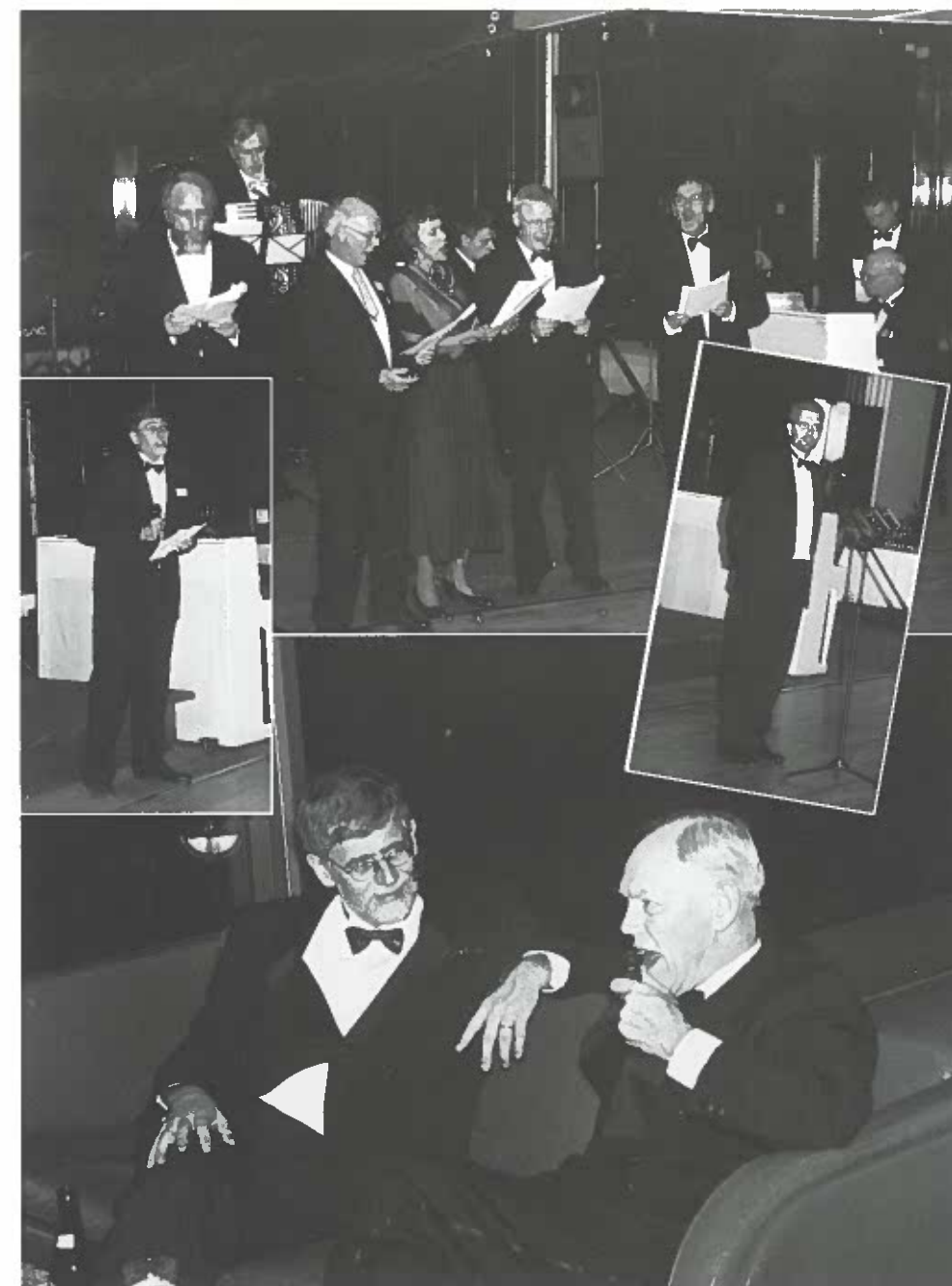
Lørdag formiddag holdt professor, lic. jur. Gorm Toftegaard Nielsen foredrag om domstolene som den 3. statsmagt.

ÅRSMØDER

- Årsmøde 2002** Årsmødet 2002 afholdes fredag den 4. oktober 2002 og lørdag den 5. oktober 2002 på hotel Scanticon Comwell Kolding, Kolding.
- Årsmøde 2003** Årsmødet 2003 afholdes fredag den 10. oktober 2003 og lørdag den 11. oktober 2003 på Hotel Nyborg Strand, Nyborg.
- Årsmøde 2004** Årsmødet 2004 afholdes fredag den 29. oktober 2004 og lørdag den 30. oktober 2004 på Hotel Nyborg Strand, Nyborg.
- Årsmøde 2005** Årsmødet 2005 afholdes fredag den 4. november 2005 og lørdag den 5. november 2005 på Hotel Hvide Hus, Aalborg.
- Årsmøde 2006** Årsmødet 2006 afholdes fredag den 6. oktober 2006 og lørdag den 7. oktober 2006 på Hotel Nyborg Strand, Nyborg.
- Årsmøde 2007** Årsmødet 2007 afholdes fredag den 2. november 2007 og lørdag den 3. november 2007 på Hotel Hvide Hus, Aalborg.

ÅRSMØDE 2001

Region 1 møde afholdt den 21. marts 2002 i Københavns Byret.

Region 2 møde afholdt den 16. april 2002 i Københavns Byret.

Region 3 møde afholdt den 19. marts 2002 i Roskilde.

Region 4 møde afholdt den 12. marts 2002 i Kværndrup.

Region 5 møde afholdt den 11. april 2002 i Vejle.

Region 6 møde afholdt den 10. april 2002 i Aalborg.

Plenarmøder Dommerforeningens formand har som gæst deltaget i plenarmøder fredag den 5. april 2002 i Vestre Landsret og fredag den 7. juni 2002 i Østre Landsret.

2003 Regionalmøder i 2003 forventes afholdt således:

Region 1 den 19. marts 2003

Region 2 den 11. marts 2003

Region 3 den 27. marts 2003

Region 4 den 25. marts 2003

Region 5 den 3. april 2003

Region 6 den 2. april 2003

Østre Landsret den 2. maj 2003

Vestre Landsret den 4. april 2003

- 2002 Jysk Dommermøde 2002 afholdtes den 24. maj 2002 på Hotel Comwell, Rebild Bakker.
- 2003 Jysk Dommermøde 2003 afholdes den 9. maj 2003 på Hotel Skanderborghus, Skanderborg.
- 2002 Dommermøde i Østre Landsretskreds afholdtes den 31. maj 2002 på Hotel Grand Park, Korsør.
- 2003 Dommermøde i Østre Landsretskreds afholdes den 23. maj 2003 på Hotel Grand Park, Korsør.

Lønforhandlingerne 1999-2002 Efter sidste årsberetning er der indgået aftale om tillægsforbedringer til 7 enedommerstillinger og om midlertidig finansiering af tillæg til stillinger som retsformænd og assisterende retsformænd i yderligere 2 afdelinger i Vestre Landsret. Der er endvidere efter tilførsel af yderligere midler fra en central AC-pulje indgået aftale om, at tillæggene for de konstituerede landsdommere med virkning fra 1. januar 2002 forhøjes, så de nu svarer til tillæggene for de lavest lønnede udnævnte landsdommere.

Aftalefornyelsen pr. 1. april 2002 I foråret 2002 indgik statstjenestemændenes organisationer og Finansministeriet aftale om løn- og arbejdsvilkår for en 3-årig periode fra 1. april 2002. Ved aftalen opnåedes generelle lønforbedringer med i alt 5,55%. Disse udbetales ratevis pr. 1. april 2002, 1. april 2003, 1. april 2004 og 1. oktober 2004 og er underkastet en reguleringsordning. Fra 1. januar 2002 optjenes en 4. feriefri dag og fra 1. januar 2003 en 5. Ordningen med cheflønspuljer fortsætter. Den samlede cheflønspulje for den offentlige statssektor forventes at andrage cirka 70 mio. kr. mod sidste aftaleperiodes cirka 54 mio. kr., altså en markant forbedring. Puljerne er endnu ikke endeligt fordelt. Herudover er der sket en forøgelse af Domstolsstyrelsens cheflønspulje med 3,3 mio. kr., hvoraf hovedparten tilfalder dommerne. Fra 1. oktober 2003 forhøjes værdien af skalatrinene lønramme 38 med 9.000 kr., lønramme 39 med 14.000 kr., lønramme 40 med 19.000 kr., lønramme 41 med 25.000 kr. og lønramme 42 med 30.000 kr. Det er dog samtidig aftalt, at der modregnes i eksisterende tillæg. Dette indebærer, at lønnen forbliver den samme efter forhøjelsen, men får virkning for pensionen, idet denne beregnes som en procentdel af lønrammelønnen. Finansministeriet har også denne gang afvist stort set alle krav til omklassificering på AC-tjenestemandsområdet for løn-

ramme 38 og derofter, men det er dog lykkedes at indgå aftale om omklassificering fra lønramme 38 til lønramme 39 af 19 stillinger som landsdommere, således at samtlige landsdommere nu er klassificeret i denne lønramme.

Seniorordninger På foreningens regionalmøder har emnet seniorordninger været genstand for drøftelser på grundlag af et notat fra 1. marts 2002. Ved aftalefornyelsen for statens tjenestemænd pr. 1. april 2002 ændredes seniorordningerne på visse punkter. Baggrunden for ændringerne er, at befolkningens aldersmæssige sammensætning i de kommende år vil medføre et forholdsmæssigt mindre antal erhvervsaktive og et større antal pensionister. Formålet med ændringerne har derfor været at tilskynde ældre medarbejdere til at blive længst muligt på arbejdsmarkedet.

Den aldersmæssige betingelse for frivillig fratræden med enten forhøjet pensionsanciennitet eller udbetaling af et engangsbeløb forhøjes pr. 1. april 2005 fra 60 år til 62 år.

Vedrørende adgangen til deltidsansættelse henvises til foreningens notat af 1. marts 2002.

Ved aftalefornyelsen er der skabt hjemmel til, at der kan bevilges indtil 12 dages ekstra frihed med løn pr. år til ansatte, der er fyldt 62 år. Den ekstra frihed kan afvikles som enkelte timer, som halve dage eller som hele dage i sammenhæng eller enkeltvis. Dommerforeningen vil arbejde for, at der bliver indgået en generel aftale herom omfattende alle seniordommere.

Foreningen forventer, at Finansministeriet udsender ny vejledning om seniorordninger.

Betænkning nr. 1398 fra Domstolenes Strukturkommission og Retsplejerådets betænkning nr. 1401 om reform af den civile retspleje I. På grund af sammenhængen mellem betænkningerne valgte foreningen at afgive sålydende samlede høringssvar:

»Foreningens holdning til spørgsmålet om domstolenes fremtidige struktur og herunder navnlig størrelsen af den enkelte byret må naturligt afhænge af, hvilke opgaver der kan forventes henlagt til disse.

Retsplejerådets betænkning foreslår, at byretterne skal være den almindelige førsteinstans også i forvaltningssager, men med mulighed for efter anmodning at henvise principielle sager til behandling i landsretten som første instans. Endvidere foreslås mulighed for flerdommerbehandling af sager i byretten og for i videre omfang end hidtil at inddrage sagkyndige meddommere.

Foreningen finder Retsplejerådets argumentation for disse forslag overbevisende og kan tilslutte sig dem. Ikke mindst den nærmest eksplosive vækst i antallet af forvaltningssager, der behandles ved landsretterne i første instans, nødvendiggør ændringer blandt andet for at sikre Højesterets stilling i domstolssystemet som behandlende sager af principiel karakter og for at undgå uacceptable ventetider. Da foreningen ikke kan gå ind for, at der oprettes særlige forvaltningsdomstole, eller at anke til Højesteret i alle tilfælde kun skal kunne ske med tilladelse fra Procesbevillingsnævnet, må sagerne flyttes til byretterne, der samtidig bør gives mulighed for flerdommerbehandling. I det hele må forslagene anses egnede til at sikre den enkelte sag en hensigtsmæssig og forsvarlig behandling også i ressourcemæssig henseende.

Foreningen har tidligere afgivet en udtalelse om Retsplejerådets betænkning nr. 1352 fra 1998, hvori det er foreslået, at også nævningsager indbringes for byretten i første instans.

Under forudsætning af, at disse forslag gennemføres, er ændringer i den i øvrigt hidtil velfungerende byretsstruktur påkrævet. Foreningen må tage afstand fra løsningsforslag gående ud på, at ikke alle byretter i fremtiden skal have de samme arbejdsopgaver. Herefter er der – som påpeget af Strukturkommissionen – to mulige løsningsforslag:

En samarbejdsmodel mellem byretterne til behandling af navnlig flerdommersagerne.
En egentlig sammenlægning af byretterne til større enheder.

Kommissionen har i betænkningen på p. 40 i skemaform opstillet forventelige krav til fremtidens domstole og fordele og ulemper ved de to løsningsforslag. Der er grund til yderligere at fremhæve allerede konstaterede og formentlig stigende rekrutterings- og fastholdelsesvanskeligheder med hensyn til retsassessorer og andre fuldmægtige end uddannelsesfuldmægtige til mindre embeder navnlig i yderområder. Lignende problemer kan befrygtes snart at opstå ved besættelse af dommerstillinger. Endelig bør det fremhæves, at de administrative byrder for det enkelte embede blot i tiden siden betænkningens afgivelse er steget betydeligt.

Nogle af foreningens medlemmer har vendt sig mod forslaget om at reducere antallet af byretskredse fra 82 til 25. Modstanden er begrundet i nærhedshensynet, risikoen for fremmedgørelse af retssystemet i forhold til befolkningen og hensynet til de bysamfund, der efter forslaget vil miste deres domstole. De pågældende medlemmer er tilhængere af en reform, der sikrer en bedre udnyttelse af ressourcerne og en mindre sårbarhed navnlig for mindre embeder i tilfælde af sygdom og inhabilitet og muliggør kollegial behandling ved en eller anden form for en fælles regional

domstol, der administreres for eksempel af lederen af den største domstol i regionen. Endelig er de tilhængere af, at der regionalt ansættes højtuddannede konsulenter med henblik på at bistå embederne med løsning af administrative og teknologiske problemer.

Foreningen finder dog, at den rigtige og mere fremtidssikrede løsning må være en egentlig sammenlægning af byretterne til større enheder, idet en samarbejdsmodel ikke vil kunne leve op til de ovenfor nævnte krav til fremtidens byret. Et samarbejde vil omfatte så mange områder og kræve så stærke ledelsesmæssige og styringsmæssige beføjelser, at det reelt ville glide over i en sammenlægning. Nærhedshensyn tilsiger naturligt, at fremtidens enheder ikke bør være større end påkrævet for at opfylde kravene. I vurderingen bør tillige indgå, at der efter forslaget vil ske en betydelig decentralisering af de førsteinstanssager, der i dag behandles af landsretterne, at der er mulighed for anvendelse af retslokaler decentralt til behandlingen af navnlig foged- og skiftesager, og at en forøgelse af en rejseafstand fra for eksempel 30 km til for eksempel 60 km ikke i sig selv bør være afgørende. På denne baggrund kan foreningen tilslutte sig betænkningens bemærkninger om opstilling af en »idealmodele« for byretsstørrelse med 6-8 dommere, men med forbehold for, at geografiske forhold kan nødvendiggøre afvigelser herfra. Foreningen finder ikke at burde udtale sig om det i høj grad politiske spørgsmål om det eksakte antal kredse og den eksakte grænsedragning.

I betænkningens kapitel 12.5 anføres, at det er afgørende, at de nye byretter etableres og kommer til at fungere som enheder hurtigst muligt efter forslagets vedtagelse med en samling af embedets dommere og øvrige jurister ved hovedtingstedet. Det anføres endvidere, at det ikke er realistisk at forestille sig, at man indenfor en kort tidshori-

sont vil kunne gennemføre reformen fuldt ud med permanent og fuldt tilfredsstillende løsninger for alle nye embeder.

I den forbindelse bemærkes, at foreningens positive holdning til den omfattende reform – ud over forudsætningen vedrørende opgavetildeling til fremtidens byretter – også er betinget af en nødvendig og realistisk ressourcetildeling såvel i relation til den øjeblikkelige etablering af de nye embeder som til den mere permanente indretning af disse. Ved tidligere retskredsændringer er set ventetider på en halv snes år, inden de fysiske rammer for den nye enhed er skabt, hvilket selvsagt vil være uacceptabelt. I relation til de økonomiske forhold er der i øvrigt grund til at pege på, at betænkningens skøn efter egne angivelser er forbundne med stor usikkerhed og tilsyneladende alene tager sigte på en foreløbig iværksættelse.

Dommerforeningen, der har været repræsenteret i både Strukturkommission og Retsplejeråd, har med nedenævnte undtagelser ikke i øvrigt bemærkninger til betænkningerne.

Foreningen finder ikke at kunne tilslutte sig flertalsforslaget om adgang til anke af visse byretsdomme direkte til Højesteret. Mindretallets begrundelse herfor kan tiltrædes.

Retsplejerådet har delt sig i spørgsmålet om, hvorvidt der skal deltage to eller tre juridiske dommere i de byretssager, der undergives kollegial behandling. Foreningen finder med den i betænkningen anførte begrundelse at kunne tilslutte sig flertallets indstilling om deltagelse af tre dommere. Også muligheden for at lade en konstitueret dommer deltage i kollegiet taler i samme retning.«

Bekæmpelse af terrorisme Justitsministeriets, indenrigsministeriets og skatteministeriets lovudkast indebærer ændringer af blandt andet straffeloven, retsplejeloven, udleveringsloven, udlændingeloven og toldloven.

Lovudkastene er fremsat efter terrorangrebene den 11. september 2001 i USA og skal gøre det muligt for Danmark at tiltræde FN's konvention til bekæmpelse af finansiering af terrorisme samt tjene til opfyldelse af FN's sikkerhedsrådsresolution om bekæmpelse af terrorisme og EU-rammeafgørelse om samme emne.

For så vidt angår straffeloven foreslås blandt andet bestemmelser om terrorvirksomhed i § 114-114d. Strafferammen ved udførelse af eller trussel om udførelse af terrorvirksomhed er foreslået som fængsel indtil på livstid, ved økonomiske støtte til terrorvirksomhed fængsel indtil 10 år og ved medvirken i øvrigt fængsel indtil 6 år.

I retsplejeloven er blandt andet foreslået adgang til indgreb i meddelelshemmeligheden ved de i straffelovens § 192a nævnte særlig grove våbenlovsovertrædelser, adgang til registrering og opbevaring af oplysninger om teletrafik, mulighed for dataaflæsning (snifferprogram) samt udvidet adgang til hemmelig ransagning.

For så vidt angår udleveringsloven foreslås mulighed for udlevering af danske statsborgere og øget mulighed for udlevering i tilfælde af politiske forbrydelser.

I udlændingeloven er blandt andet foreslået etableret nærmere samarbejde mellem udlændingemyndighederne, efterretningstjenesterne og anklagemyndigheden, øget adgang til at nægte opholdstilladelse og til - uanset længden af ophold i Danmark – at inddrage meddelt opholdstilladelse. Endvidere foreslås begrænsninger vedrørende »tålt ophold«.

For så vidt angår toldloven foreslås pligt til at angive større kontantbeløb ved ind- og udrejse samt adgang for toldmyndighederne til at tilbageholde sådanne beløb med henblik på beslaglæggelse.

Foreningen svarede, at lovudkastene på en række punkter indeholder vidtgående og principielle ændringer af gældende retstilstand. Forslaget til ændring af straffeloven kan rejse principielle betænkeligheder for så vidt angår det strafferetlige medvirkensbegreb i § 114a og § 114b, idet der med en strafferamme på henholdsvis 10 og 6 års fængsel sker en markant og næppe ganske klar udvidelse i forhold til sædvanlige principper for fastlæggelse af området for strafbar medvirken. Ifølge udkastet til ændring af udleveringsloven kan udlevering ske af danske statsborgere. Endvidere kan udlevering i videre omfang end efter gældende ret ske for en politisk lovovertrædelse, jf. blandt andet forslaget til lovens § 5, stk. 3, nr. 3, der henviser til det vide medvirkensbegreb i art. 2, nr. 5, i FN-konventionen om bekæmpelse af finansiering af terrorisme. Det forhold, at den pågældende tilhører en frihedsbevægelse eller lignende, som man fra dansk side sympatiserer med, kan ikke begrunde, at udlevering nægtes. Efter forslaget til ændring af udlændingelovens § 10, stk. 2, nr. 2, jf. § 22, nr. 6, kan der normalt ikke gives opholdstilladelse i tilfælde, hvor der er alvorlig grund til at antage, at udlændingen i udlandet har overtrådt de bestemmelser, der er nævnt i § 22, nr. 6, herunder straffelovens § 114 - § 114d om terrorisme. Da disse udlændinge, der formentlig udgør et ikke ubetydeligt antal, på grund af refouleringsforbudet i § 31, næppe vil kunne tilbagesendes til hjemlandet, vil de ikke - som efter den gældende lov - have mulighed for asyl, men alene have »tålt ophold« med de heraf følgende begrænsede rettigheder. Dette indebærer - ikke mindst i lyset af den foreslåede udvidelse af medvirkensbegrebet i straffelovens § 114a og § 114b - en markant ændring i forhold til

asylansøgere med tilknytning til oprørsbevægelser i andre lande.

Foreningen anførte endvidere, at det beror på en politisk vurdering, hvilken vægt de synspunkter, foreningen nævnte, skal have over for hensynet til bekæmpelse af terror. Foreningen fandt ikke grundlag for at udtale sig om denne afvejning. Udkastene gav i øvrigt ikke foreningen anledning til særlige bemærkninger.

**Forhøjelse af
strafferammer.
Strafskærpelse for
voldtægt m.v.**

Justitsministeriets lovforslag indebærer forhøjelse af strafferammerne i følgende bestemmelser i straffeloven: § 134a fra 6 måneder til 1 år og 6 måneder, § 216, stk. 1, fra 6 år til 8 år, § 216, stk. 2, fra 10 år til 12 år, § 244 fra 1 år og 6 måneder til 3 år, § 245 fra 4 år til 6 år, § 246 fra 8 år til 10 år og §§ 241, 249 og 252 alle fra 4 år til 6 år. Endvidere indeholder forslaget blandt andet ny § 293a om brugstyveri af motorkøretøj med en strafferamme på 1 år og 6 måneder - i tilfælde af skærpende omstændigheder fængsel indtil 4 år. Som følge af to EU-rammeafgørelser indeholder forslaget yderligere en forhøjelse af strafferammen i § 125a om menneskesmugling fra 4 år til 8 år samt ny § 262a om menneskehandel med en strafferamme på fængsel indtil 8 år.

Lovforslagets bemærkninger indeholder adskillige tilkendegivelser om fremtidige strafudmålingsniveauer for de omhandlede kriminalitetsformer. Således fremgår det blandt andet af forslaget, at strafudmålingsniveauet for voldtægt og forsøg derpå generelt tilsigtes forhøjet med fængsel i 1 år, samt at biltyveri første gang bør straffes med ubetinget fængsel i 14 dage.

Foreningen svarede, at man gerne havde set, at en ændring af strafferammerne havde afventet Straffelovrådets gen-

nemgang deraf med mulighed for at inddrage spørgsmålet om strafferammernes indbyrdes relationer i sammenhæng.

I anledning af lovforslagets bemærkninger om størrelsen af fremtidige straffe understregede foreningen, at den konkrete straffastsættelse fortsat henhører under domstolenes kompetence. Foreningen har noteret sig ønsket om skærpede straffe. Det må efter foreningens opfattelse forventes, at domstolene vil fastsætte de konkrete straffe på grundlag af samtlige de forhold, der er anført i straffelovens § 80. Den tilsigtede strafforhøjelse for voldtægt vil i de groveste tilfælde medføre en procentuel mindre forhøjelse af straffene, mens straffene i de mindst grove tilfælde, som f.eks. forsøg på parvoldtægt, ifølge bemærkningerne tilsigtes tredoblet. Det giver endvidere anledning til overvejelser, at straffen for biltyveri i førstegangstilfælde skal være ubetinget fængselsstraf, mens straffene for indbrudstyveri i private hjem i førstegangstilfælde efter retspraksis som udgangspunkt er betinget frihedsstraf.

Endelig anførte foreningen, at forslaget vil medføre et øget ressourceforbrug ved domstolene, hvorom der ikke var redegjort i lovforslaget.

**Forbedret vidne-
beskyttelse
(anonyme vidner)**

Justitsministeriets forslag til ændring af retsplejeloven indeholder mulighed for fuldstændig hemmeligholdelse af et vidnes identitet i forhold til tiltalte.

Foreningen erklærede sig enig i, at det er af afgørende betydning, at vidner beskyttes mod overgreb, men at dette hensyn må afvejes over for tiltaltes mulighed for varetagelse af sit forsvar. Såfremt forslaget gennemføres, bør det i lovteksten præciseres, at sådan anonymisering kun kan anvendes undtagelsesvist. Det blev samtidig tilkendegivet, at domstolenes bygningsmæssige forhold er således, at det

ikke med sikkerhed kan forventes, at fuldstændig anonymitet vil kunne sikres. Foreningen fandt det uheldigt, at lovforslagets bemærkninger indeholder en tilkendegivelse om, at kære af kendelser om hemmeligholdelse af vidnets identitet i almindelighed forudsættes tillagt opsættende virkning. Hensynet til domsforhandlingens kontinuerlige gennemførelse taler i modsat retning, og det bør derfor fremgå af lovteksten, at retsplejelovens almindelige regler om kære og opsættende virkning finder anvendelse.

**Fangeflugt og
begrænsninger i
indsattes adgang
til aktindsigt**

Justitsministeriets forslag til ændring af straffeloven og forvaltningsloven m.m. indeholder forslag om kriminalisering af anholdtes og visse fængslede flugt samt forslag om begrænsninger i forvaltningslovens regler for så vidt angår afgørelser i relation til »stærke« indsatte, hvor der foreligger særlige hensyn til medindsatte eller til personalets sikkerhed.

Foreningen udtalte, at det i den foreslåede bestemmelse i straffeloven kunne overvejes at præcisere, hvilke grupper fængslede der skal være omfattede af kriminaliseringen af fangeflugt. Foreningen henviste herved til, at det af bemærkningerne til lovforslaget fremgår, at kriminaliseringen f.eks. skal omfatte personer, der er undergivet socialpædagogisk behandling i henhold til dom (ungdoms-sanktion), og personer der er varetægtsfængslet i surrogat. Derimod skal personer, der er frihedsberøvet i henhold til udlændingeloven, eller personer, der er dømt til anbringelse efter straffelovens § 68 eller § 69, ikke omfattes af kriminaliseringen.

**Tilbageholdelse
af motordrevne
køretøjer**

Færdselsstyrelsen anmodede om en udtalelse om et udkast til ændring af færdselsloven, hvorefter det bliver muligt at tilbageholde motordrevne køretøjer i tilfælde af førerens

grove eller gentagne overtrædelser af færdselsloven. Høringen kunne på grund af en kort frist hverken behandles i et bestyrelsesmøde eller i foreningens relevante fagudvalg. Foreningen understregede i sit svar, at der var tale om indførelse af ny sanktionstype, hvorfor mere generelle overvejelser og en forelæggelse for Straffelovrådet kunne være aktuell. Foreningen bemærkede videre, at en generel adgang til at rådighedsfratage i forhold til tredjemand uden dennes strafskyld findes på kanten af det acceptable, og at en endelig pådømmelse af sagen om rådighedsfrakendelse stort set altid vil finde sted mere end 3 måneder efter politiets inddragelse af køretøjet, hvorved den reelle sanktionsafgørelse sker før sagens egentlige afgørelse. Foreningen påpegede endelig, at forslagens gennemførelse kan medføre en betydelig forøgelse af antallet af domsmandsager og en væsentlig forøgelse af antallet af sager, hvor sættemeddommer skal medvirke.

Udvidelse af adgangen til at afsige udeblivelsesdomme i straffesager

Lovforslaget indebærer, at adgangen til at afsige udeblivelsesdomme i medfør af retsplejelovens § 847, stk. 3, nr. 4, udvides fra 30 dages fængsel til 3 måneders fængsel. Kravet om personlig forkyndelse for tiltalte ophæves, hvilket må ses i sammenhæng med, at tiltalte altid vil have en forsvarende. Dommen skal forkyndes for tiltalte, hvis vedkommende er dømt som udebleven. Hvis tilsigelsen ikke har været forkyndt personligt, skal dommen forkyndes personligt. Hvis tiltalte dømmes som udebleven, skal tiltalte have et ubetinget krav på at få sagen genoptaget, såfremt anmodningen fremsættes inden 4 uger fra dommens forkyndelse.

Spørgsmålet om anvendelse af udeblivelsesdomme i straffesager har tidligere været indgående behandlet i foreningen, og spørgsmålet har desuden været genstand for drøftelse på regionsmøder. Foreningen svarede på den bag-

Gennemførelse af forbruger købsdirektivet i dansk ret

grund, at udkastet ikke gav anledning til bemærkninger. En arbejdsgruppe nedsat af Justitsministeriet har afgivet betænkning (nr. 1403) med lovudkast til ændringer af købeloven i anledning af gennemførelsen af EF-direktivet om visse aspekter af forbruger køb og garantier i forbindelse hermed. Ændringsforslagene drejer sig navnlig om følgende: Ændret definition af bestillingskøb, supplerende af mangelsbegrebet med visse positivt formulerede kriterier, ændring af bevisbyrdereglerne for manglers tilstedeværelse for en nærmere angivet periode, begrænsning af caveat emptor-reglen, valgfrihed for forbrugeren med hensyn til visse mangelsbeføjelser, forlængelse af reklama-tionsfrister og beskyttelse mod visse lovvalgsklausuler.

Foreningen havde ingen bemærkninger til betænkningen.

Ændring af straffeloven, retsplejeloven, lov om konkurrence- og forbrugerforhold på telemarkedet og lov om international fuldbyrdelse af straf

Justitsministeriet sendte lovforslag til høring. Af interesse for domstolene var navnlig de forslag, der vedrørte ændringer af straffelov og retsplejelov. Det foreslås at ændre straffelovens § 158, stk. 1, således, at også falsk forklaring ved anvendelse af fjernkommunikation bliver omfattet af bestemmelsen. Retsplejelovens § 190, der omhandler vidneafhøring efter begæring af udenlandske myndigheder, foreslås ændret således, at også afhøring fra udlandet ved anvendelse af fjernkommunikation bliver omfattet af bestemmelsen. Det fremgår endvidere af forslaget, at afhøring fra udlandet ved anvendelse af fjernkommunikation uden billede kun kan foretages, hvis vidnet har meddelt samtykke til, at afhøringen foregår på denne måde.

Såfremt der sker afhøring fra udlandet ved anvendelse af fjernkommunikation uden billede, finder retsplejelovens § 178 om sanktioner ikke anvendelse. Såfremt der sker afhøring fra udlandet ved anvendelse af fjernkommunika-

tion, finder retsplejelovens § 186 om optegnelser ikke anvendelse.

Lovforslaget indeholdt tillige bestemmelse om, at politiet senest 48 timer efter modtagelse af en underretning om gensidig retshjælp skal forelægge sagen for retten. Endelig indeholdt lovforslaget bestemmelser om overførsel af personer, der er frihedsberøvet i udlandet, til Danmark.

Foreningen havde ikke bemærkninger til lovforslaget.

Inkorporering af menneskerettighedskonventioner i dansk ret

Et udvalg nedsat af Justitsministeriet har i forlængelse af det udvalgsarbejde, der gik forud for inkorporeringen af Den Europæiske Menneskerettighedskonvention i 1992, overvejet, hvilke fordele og ulemper der måtte være ved inkorporering af yderligere menneskerettighedskonventioner i dansk lovgivning. Udvalget har i sin betænkning (nr. 1407/2001) opstillet en række kriterier som centrale for vurderingen af, om en konvention bør inkorporeres. Udvalget lægger vægt på, om konventionen er »generel«, det vil sige, om den i princippet omfatter alle personer og mange forskellige rettigheder, eller om den er »speciel«, det vil sige, at den kun omfatter bestemte kategorier af personer eller bestemte rettigheder. Udvalget har endvidere vurderet, om konventionen må betragtes som »central«, om den kan anses for »egnet«, det vil sige, om bestemmelserne i konventionen er egnede til at blive anvendt som grundlag for løsning af konkrete tvister, samt om der er etableret kontrolorganer, og om der i bekræftende fald findes praksis fra disse organer, der præciserer indholdet og omfanget af konventionens bestemmelser.

På baggrund af disse kriterier har udvalget anbefalet, at følgende konventioner inkorporeres ved lov: FN's kon-

vention om borgerlige og politiske rettigheder, FN's konvention om afskaffelse af alle former for racediskrimination og FN's konvention mod tortur og anden grusom, umenneskelig eller nedværdigende behandling eller straf.

I sit høringssvar udtalte Dommerforeningen følgende:

»Foreningen kan tiltræde de kriterier, udvalget har anvendt ved bedømmelsen af, hvilke konventioner der bør inkorporeres. Som anført af udvalget er det væsentligt, at en konventions bestemmelser er egnede til at blive anvendt som retligt grundlag for løsning af konkrete tvister, jf. betænkningen, pagina 150 til 155, men foreningen finder ikke at burde tage stilling til, om de af udvalget valgte 3 konventioner eller andre menneskerettighedskonventioner bør inkorporeres eller ej. Der findes endvidere anledning til at påpege, at en gennemførelse af udvalgets anbefalinger vil medføre en øget arbejdsbelastning for domstolene og vil kræve stærkt forbedrede redskaber til på overkommelig måde at kunne foretage relevant kilde-søgning.«

Renter ved forsinket betaling m.v.

Justitsministeriets udkast til lov om ændring af lov om renter ved forsinket betaling har til formål at gennemføre EF-direktivet om bekæmpelse af forsinket betaling i handelstransaktioner. Forslaget omhandler blandt andet en forhøjelse af morarentesatsen og en regel om, at en fordringshaver skal kunne kræve, at skyldneren betaler rimelige og relevante omkostninger ved udenretlig inddrivelse af fordringer.

Foreningen havde ikke bemærkninger til udkastet.

Forslaget indeholder hjemmel for Justitsministeren til at

fastsætte nærmere regler for, hvilke udgifter en fordringshaver kan kræve betalt af en skyldner. Efter gennemførelsen af lovændringen har justitsministeren udarbejdet udkast til en bekendtgørelse om udenretlige inddrivelsesomkostninger i anledning af forsinket betaling. I udkastet fastsættes der blandt andet maksimumbeløb for inkasso-omkostninger ved udenretlig inddrivelse ved henholdsvis fordringshaveren selv (egeninkasso) og en anden (fremmedinkasso).

Foreningen havde ikke bemærkninger til udkastet.

**Godtgørelse til
efterladte ved
dødsfald**

En arbejdsgruppe nedsat af Justitsministeriet har afgivet en betænkning (nr. 1412), hvori det foreslås, at der i erstatningsansvarsloven indsættes en ny regel, der giver mulighed for at tilkende de efterladte en særlig godtgørelse for psykisk lidelse eller krænkelse ved en nærtstående død, hvis dødsfaldet er forvoldt forsætligt eller groft uagtsomt.

Foreningen havde ikke bemærkninger til forslaget.

**Dommer-
foreningen har
endvidere afgivet
høringssvar i
følgende sager**

Ændring af retsplejelovens regler om etablering af advokatselskaber.

EU-rammeafgørelse om henholdsvis bekæmpelse af menneskehandel og bekæmpelse af seksuel udnyttelse af børn og børnepornografi.

EU-forordning om fastlæggelse af en generel ramme for Fællesskabets aktiviteter med henblik på gennemførelse af et europæisk civilretligt område.

EU-Rådets afgørelse om udvidelse af Europols mandat til at omfatte visse former for grov international kriminalitet.

Ændring af lov om dansk indfødsret med henblik på mulighed for frakendelse af indfødsret erhvervet ved svig.

Ændring af lov om restaurations- og hotelvirksomhed blandt andet vedrørende domstolsprøvelse i strafferetsplejens former af tilbagekaldelse af alkoholbevilling.

Vejledningsfolder til skatteydere, der eventuelt agter at indbringe Landsskatterettens afgørelser for domstolene.

Ændring af bekendtgørelse om tinglysning i tingbogen vedrørende pantebrevsformularers gebyrbestemmelse.

Ændring af lov om kommunal anvisningsret og ændring af lov om beskatning af visse pensionskapitaler.

Ændring af retsplejeloven vedrørende fratrådte nævnsmedlemmers adgang til at færdigbehandle påbegyndte politiklagenævnsager.

Ændring af tinglysningsloven med henblik på udvidet ekstern terminaladgang til de elektroniske tinglysningsregistre.

Ændring af skattestyrelsesloven og ligningsloven vedrørende fuld omkostningsgodtgørelse i skattesager.

Ændring af lov om forbud mod tv-overvågning for så vidt angår overvågning af pengeautomater m.m.

EU-rådets beslutning vedrørende undertegning af Haagerkonventionen af 1996 om blandt andet retternes kompetence og fuldbyrdelse af retsakter samt om samarbejde vedrørende forældreansvar og beskyttelse af mindreårige.

Ændring af udlændingeloven vedrørende blandt andet ophævelse af adgangen til opsættende virkning ved klage over visse afgørelser om udvisning af EU-statsborgere.

Nedlæggelse og ændring af visse råd og nævn på det kommunale område.

Værneting i sager om automatisk hastighedskontrol.

Cirkulære om behandling af hittegoods.

EU-grønbog om ændring til en EU-forordning af Romkonventionen af 1980 om lovvalg ved kontraktlige forpligtelser.

Bekendtgørelse om ansvarsforsikring for motorkøretøjer m.v.

Lovforslag om gensidig bistand ved inddrivelse af visse EF-fordringer.

Europakommissionens grønbog om erstatning til ofre for forbrydelser.

Europakommissionens oplæg til debat om ændring af

Rådets direktiv om indbyrdes tilnærmelse af medlemsstaternes love og administrative bestemmelser om forbruger-kredit.

Haagerkonventionen vedrørende lovvalg med hensyn til den tingsretlige beskyttelse ved indirekte ejerskab m.v. over værdipapirer.

Retsplejerådet Retsplejerådet afgav 18. april 2001 delbetænkning (nr. 1401) om reform af den civile retspleje og har fortsat sit arbejde med kommissoriet, der er gengivet i betænkningen.

Retsplejerådets kommissorium blev ved Justitsministeriets skrivelse af 22. juni 2001 udvidet, idet rådet blev anmodet om også at foretage en samlet vurdering af reglerne om dokumentoffentlighed i både straffesager og civile sager.

Retsplejerådet har afholdt i alt 38 møder til behandling af kommissoriet om en generel reform af den civile retspleje, herunder 9 møder efter afgivelsen af delbetænkningen. En væsentlig del af arbejdet i beretningsperioden har været koncentreret om behandlingen af tillægskommissoriet om dokumentoffentlighed. Arbejdet er så langt fra tilendebragt, men det kan forventes, at der vil blive fremsat forslag til en generel (det vil sige ikke betinget af retlig interesse) adgang til domme og retsbøger også for andre end parter og medierepræsentanter. De begrænsninger, der nødvendigvis må foretages, giver anledning til tvivl.

Retsplejerådet har endvidere påbegyndt drøftelser om sagsomkostninger, retshjælp, retshjælpsforsikring, retsafgifter, fri proces, forligsmægling og mediation m.v.

Ved skrivelse af 19. februar 2002 blev Retsplejerådet anmodet om også i forbindelse med det igangværende arbejde at gennemgå de gældende regler om påtale af borgerlige krav under straffesager (adhæsiionsprocessen). Retsplejerådet har endnu ikke påbegyndt dette arbejde.

Retsplejerådet har den 29. november 2001 afholdt møde med den følgegruppe, der er nedsat i henhold til Retsplejerådets kommissorium med repræsentanter for diverse organisationer m.v., og den 25. juni 2002 har rådet afholdt

møde med medierepræsentanter til drøftelse af rådets foreløbige tanker om aktindsigt.

Der er ikke taget stilling til, hvornår en ny delbetænkning kan forventes, og hvilke emner der skal behandles heri.

Tekstudvalget Tekstudvalget er nedsat under Hovedsamarbejdsudvalget. Udvalgets kommissorium er gengivet i årsberetningen 1999/2000. Der er i Domstolsstyrelsens IT-kontor nogle overvejelser om den fremtidige struktur, og hvorledes Tekstudvalget skal indgå i denne. Der er i øjeblikket ikke helt klare skillelinier mellem behandlingen af spørgsmål, der vedrører funktionaliteten af byretternes sagsbehandlingssystemer, og de tekster der er knyttet hertil.

Udvalget har afholdt en række møder og behandlet en række tekster, hovedsageligt efter forslag fra domstolsbrugene. Udvalget forsøger særligt at være opmærksom på behovet for nye tekster i anledning af lovændringer og har således udarbejdet nye tekster i anledning af hæftestraf-fens afskaffelse, kørselsforbudssager, samfundstjenestedomme og den nye børnelov.

Udvalget påtænker i efteråret at påbegynde en revision af straffeteksterne i lyset af den sprogpolitik, der må forventes vedtaget. Medlemmerne opfordres til at fremkomme med forslag til udformningen af nye tekster, ligesom udvalget selvsagt er yderst interesseret i at blive gjort opmærksom på tekster, der indeholder fejl, kan give anledning til misforståelser eller af andre grunde bør ændres.

Sprogudvalget Sprogudvalget blev nedsat under Hovedsamarbejdsudvalget 1. februar 2000. Udvalgets kommissorium er gengivet i

årsberetningen 2000/2001. Efter en række møder er udvalgets foreløbige forslag til en sprogpolitik i foråret 2002 sendt til høring hos retterne.

Der har i Sprogudvalget været mange drøftelser af, hvorledes en dom bør opbygges, navnlig om domskonklusionen bør anføres i dommens begyndelse i stedet for til sidst. Der har i udvalget været overvejelser om at iværksætte en brugerundersøgelse, der kunne give argumenter for eller imod en bestemt form. Dommerforeningen har udtalt sig imod en sådan brugerundersøgelse. Baggrunden herfor var, at omkostningerne derved ikke skønnedes at stå mål med det forventede udbytte af en undersøgelse i den foreslåede form. Undersøgelsen blev herefter opgivet. I det udkast til sprogpolitik, der er sendt til høring, er der ingen opfordringer til at følge en bestemt form (men at gøre den form, der er valgt, overskuelig).

Informationsudvalget Udvalget blev nedsat af Hovedsamarbejdsudvalget i efteråret 2001 og havde følgende kommissorium:

»Informationspolitikken skal tage udgangspunkt i Danmarks Domstoles vision, værdier og målsætninger, herunder målsætningen om at sikre en saglig og bred information om afgørelser og andre forhold, der har offentlighedens interesse.

Informationspolitikken skal angive Danmarks domstoles informationsmæssige værdier og principper.

Informationspolitikken skal belyse den eksterne politik i forhold til medierne. Den skal desuden fastlægge de interne informationsveje i relation til henholdsvis information og kommunikation mellem Domstolsstyrelse og embederne og mellem embederne indbyrdes.

Foruden udarbejdelsen af forslaget til en informationspolitik skal Informationsudvalget udarbejde forslag om fordelingen af informationsopgaverne.

Udvalget skal løbende fremkomme med forslag til konkrete informationsmæssige initiativer.

Informationsudvalget skal ligeledes opstille forslag til målbare mål, som skal synliggøre, hvorvidt informationspolitikken fungerer efter hensigten. På baggrund af de opnåede resultater skal Informationsudvalget løbende revidere informationspolitikken.«

Der har i udvalget været afholdt 5 møder.

Under udvalgsarbejdet besluttede medlemmerne, at det ville være en mere dækkende betegnelse for udvalgets arbejde at benævne de udformede politikker "kommunikationspolitikker". Udvalget har således udformet udkast til Danmarks Domstoles eksterne kommunikationspolitik, Danmarks Domstoles interne kommunikationspolitik, en kommunikationsvejledning og en beretning.

Det er herefter hensigten, at de ovenfor nævnte publikationer m.v. skal sendes i høring hos embederne i efteråret, hvorefter embedernes eventuelle forslag vil blive behandlet i udvalget. Herefter vil publikationerne blive forelagt Hovedsamarbejdsudvalget.

Uddannelsesudvalget for jurister Uddannelsesudvalgets budget er i år som følge af de almindelige besparelser blevet beskåret i forhold til sidste år med godt 3 mio. kr. til 9 mio. kr. Budgettet dækker både udgifter til uddannelse for jurister og for kontorfunktionærer.

Som følge af besparelserne har flere planlagte kurser måtte aflyses, men man har ved prioriteringen lagt vægt på gennemførelsen af grunduddannelsen for både jurister og kontorpersonale.

Det har været drøftet at slå uddannelsesudvalget for kon-
torfunktionærer sammen med udvalget for jurister. Der er
for tiden ikke enighed herom, men det er besluttet, at de
to udvalg skal afholde flere fællesmøder.

Et underudvalg under uddannelsesudvalget afgav i efter-
sommeren en rapport om eksamen for dommerfuldmæg-
tige. Rapporten blev godkendt af Hovedsamarbejdsudval-
get den 4. september 2001 og af Domstolsstyrelsens
bestyrelse den 28. september 2001. Eksamensordningen
trådte i kraft 1. januar 2002 og gælder for de dommerfuld-
mægtige, der ansættes ved domstolene efter denne dato.

Lederuddannelse Domstolsstyrelsen har besluttet at gennemføre et ledelses-
udviklingsforløb i samarbejde med Wright, Kjaer og Kjer-
ulf A/S. Der er lagt stor vægt på at designe et lederudvik-
lingsforløb, som er tilpasset Danmarks Domstole. Konsu-
lentfirmaet har gennemført en interview-undersøgelse,
hvor forskellige typer dommerembeder er blevet besøgt,
og personalet er blevet interviewet. Lederudviklingsfor-
løbet er herefter besluttet på grundlag af en foranalyse i en
følgegruppe nedsat af Domstolsstyrelsen, hvortil forenin-
gen har udpeget dommere med forskellig baggrund og fra
forskellige typer af embeder.

Lederudviklingsforløbet har som overskrift »Den synlige
Leder«. Udviklingsprogrammet løber over et halvt år og
omfatter 9 seminardage samt 3-4 Erfa-gruppemøder.
Modulerne er følgende:

Ledelse i embedet.
Samarbejde i ledergruppen.
Egen lederstil.
Status.

Samtlige embeder har i maj 2002 modtaget en folder med
indholdet af ledelsesudviklingsforløbet, der indgår i kur-
susprogrammet for jurister i efteråret 2002. De 20 deltagere
på hold 1 er udpeget, og udviklingsforløbet påbegyndes
i august 2002.

Kurset forventes at koste cirka 45.000 kr. pr. deltager, det
vil sige cirka 1 mio. kr. for et årligt kursusforløb med cir-
ka 20 deltagere. Afhængig af et positivt forløb af pilotpro-
jektet er Uddannelsesudvalget for jurister indstillet på i en
periode at prioritere lederudvikling højere end de faglige
kurser.

**Justitsministeriets
specialudvalg for
politimæssigt og
retligt samarbejde**

Bestyrelsen har i det forløbne år været repræsenteret i de
fleste af udvalgets møder. I udvalget gives løbende orien-
tering om nye initiativer vedrørende det politimæssige og
retlige samarbejde i EU. Justitsministeriet holder endvi-
dere deltagerne løbende underrettet om udviklingen i
fremsatte forslag.

I det forløbne år har et væsentligt element i udvalgets
arbejde været behandling og vedtagelse af en række regler
til bekæmpelse af terrorisme efter den 11. september.
Dommerforeningen har i forlængelse heraf blandt andet
udtalt sig om EU-kommissionens forslag til rammeaf-
gørelser om strafferetlige foranstaltninger vedrørende ter-
rorisme og forslag til rammeafgørelser om europæisk ar-
restordre og overgivelsesprocedure. For at Danmark kan
leve op til EU-reglerne er det nødvendigt at foretage

lovændringer. Disse er indarbejdet i regeringens terrorpakke. Foreningens holdning til forslagene kan læses under høringssager.

Udvalget har endvidere beskæftiget sig med regler om tilnærmelse af landenes straffenniveauer for forskellige forbrydelser.

EU-kommissionen har udarbejdet grønbøger om forskellige emner, der efter kommissionens opfattelse er velegnet til fællesskabslige reguleringer. I grønbøgerne rejses en række spørgsmål af mere generel karakter. Foreningen er blevet præsenteret for grønbog om erstatning for ofre for forbrydelser, grønbog om strafferetlig beskyttelse af Fællesskabets finansielle interesser og oprettelse af en europæisk anklagemyndighed samt grønbog om alternativ konfliktløsning på det civil- og handelsretlige område. Grønbøgerne ligger forud for udarbejdelse af egentlige forslag. Det er bestyrelsens opfattelse, at det er vigtigt, at foreningen så tidligt som muligt søger at påvirke udformningen af reglerne, hvorfor foreningen bestræber sig på at udtale sig om de rejste spørgsmål, hvor dette er relevant.

Dommerforeningens informationsudvalg

Dommerforeningens Informationsudvalg fik i løbet af efteråret en del positive og inspirerende henvendelser som svar på udvalgets forespørgsel til foreningens medlemmer i juni 2001 om forslag til kommende oversigter m.v.

I 2001-2002 er der udsendt oversigter over narkotikakriminalitet og straffesager vedrørende overtrædelse af arbejdsmiljøloven.

Der er planlagt udsendelse af oversigter over udvisning og erstatning for uberettiget anholdelse m.v.

Arbejdsgruppen om mål- og resultatstyring ved domstolene

På arbejdsgruppens møder har navnlig været drøftet spørgsmål om retningslinier og datagrundlag for udarbejdelse af embedsregnskaber, hvis relevans i en tid med knappe bevillinger er stærkt stigende. Drøftelser om udarbejdelse af en model for personalenormering er indledt med henblik på at sikre hensigtsmæssige ressourcefordeling mellem embederne.

Personalepolitisk udvalg

Personalepolitisk udvalg har i overensstemmelse med sit kommissorium udarbejdet forslag til en overordnet personalepolitik for alle ansatte på domstolsområdet. Forslaget er nu godkendt af Hovedsamarbejdsudvalget og af Domstolsstyrelsens bestyrelse.

Personalepolitisk udvalg har endvidere behandlet emner af betydning for personalepolitikken i bred forstand og har udarbejdet forskellige forslag som f.eks. ligebehandlingspolitik, MUS-koncept, personaleledelsevaluering og politik om Det rummelige Arbejdsmarked. Også disse forslag er nu godkendt af Hovedsamarbejdsudvalget og af Domstolsstyrelsens bestyrelse. De godkendte politikker er udsendt til almindelig orientering den 25. juli 2002.

Personalepolitisk udvalg har forberedt iværksættelsen af en almen trivselsundersøgelse, men har under indtryk af den nuværende finansielle situation valgt at udskyde iværksættelsen foreløbigt til 2003.

Domstolenes kontaktudvalg

Kontaktudvalget består af repræsentanter fra HK Landsklubben Danmarks Domstole, Politiforbundet i Danmark – valgkreds 12 (tidligere PDT), Dommerfuldmægtigforeningen og Dommerforeningen.

Der afholdes to møder årligt. I år har drøftelserne navnlig drejet sig om strukturspørgsmål og domstolenes bevilningsmæssige situation.

Kontaktudvalget
med Politimester-
foreningen Der har været løbende kontakt mellem foreningerne, hvorunder navnlig struktur- og lønspørgsmål har været drøftet.

Kontaktudvalget
med
Advokatrådet Under de løbende drøftelser har emnerne blandt andet været sagsomkostninger, retsmægling og inkasso- og småsagsproces.

Forsøgsordning
om retsmægling Tuk Bagger og Pia Petersen, Københavns Byret, aflagde i november 2001 besøg i Norge med henblik på at få et nærmere indtryk af den forsøgsordning, der har været gennemført om retsmægling ved nogle norske domstole. Forsøgsordningen er omtalt i det norske Tvistemålsudvalgs betænkning af 20. november 2001 (NOU 2001:32), hvor der nærmere er redegjort for den evaluering, der er foretaget af forsøget.

Det var Tuk Baggers og Pia Petersens opfattelse, at en lignende forsøgsordning bør iværksættes i Danmark.

Spørgsmålet om en alternativ konfliktløsning i en anden form end den traditionelle forligsmægling (ADR, mediation, retsmægling m.v.) indgår i Retsplejerådets kommissorium om en generel reform af den civile retspleje. De forskellige ordninger er kort beskrevet i Retsplejerådets delbetænkning 1401/2001, side 115 ff. Emnet er ikke nærmere behandlet i delbetænkningen, men kan forventes behandlet i en senere betænkning.

Dommerforeningen nedsatte i slutningen af 2001 en arbejdsgruppe til drøftelse af, om retsmægling bør indføres i Danmark. Arbejdsgruppen, hvis medlemmer var Sv. Aa. Feier, Anette Codam, Poul Holm og Tuk Bagger, foreslog i en redegørelse af 1. marts 2002, at der blev igangsat en forsøgsordning ved domstolene, således at de erfaringer, der blev indhøstet, kunne indgå i Retsplejerådets videre overvejelser. Arbejdsgruppen skitserede, hvorledes det nødvendige lovgrundlag kunne tilvejebringes. Dommerforeningen tilsluttede sig arbejdsgruppens forslag, der blev sendt til Retsplejerådet og Justitsministeriet.

Justitsministeren tilkendegav at ville foreslå en forsøgsordning med retsmægling med henblik på en hurtig iværksættelse, men inden for de eksisterende lovgivnings-

og bevillingsmæssige rammer. Justitsministeriet har udarbejdet et notat af 22. april 2002 om en sådan forsøgsordning, og notatet har været drøftet med Retsplejerådet. Forsøgsordningens nærmere indhold er under udarbejdelse i Justitsministeriet, og med henblik herpå og til at følge forsøget er nedsat en følgegruppe med repræsentanter fra Domstolsstyrelsen, Advokatrådet og Dommerforeningen. Det er tanken, at forsøgsordningen skal omfatte 3 eller 4 præsidentledede retter og én landsret, og at ordningen efter gennemførelsen af den nødvendige efteruddannelse skal iværksættes i begyndelsen af 2003.

Dommerforeningens hjemmeside

Dommerforeningen har fået egen hjemmeside. I starten af juni 2002 blev foreningens hjemmeside tilgængelig på internettet under adressen *www.dommerforening.dk*. På hjemmesiden findes en oversigt over bestyrelsens medlemmer med angivelse af arbejdsplads og telefonnumre. Seneste årsberetning er tilgængelig på siden, ligesom der er en oversigt over dommernes arbejde i udvalg m.v. Som det fremgår andet sted i årsberetningen, afgiver foreningen udtalelser om mange lovforslag, betænkninger og internationale aftaler m.v. Et udvalg af nyere høringssvar kan findes på hjemmesiden under »Aktuelt«.

Et afsnit under hjemmesiden er forbeholdt foreningens medlemmer. Bestyrelsen har i første omgang valgt at gøre siden let tilgængelig, således at man alene skal kende brugernavnet for at kunne logge ind. På denne side vil foreningens medlemmer kunne finde blandt andet dagsorden til bestyrelsesmøder. Bestyrelsen tilstræber at offentliggøre denne en uge før, mødet skal afholdes. Bestyrelsen har vedtaget, at referaterne fra bestyrelsesmøder ikke skal offentliggøres. Medlemmer, der er interesseret i enkelte punkter, opfordres til at rette henvendelse til medlemmer af bestyrelsen for en nærmere orientering.

Det er også muligt at kontakte bestyrelsen direkte via e-mail på adressen *post@dommerforening.dk*.

For så vidt angår udformningen af hjemmesiden har bestyrelsen bevidst valgt at »køre i Folkevogn i stedet for Rolls-Royce«. Hjemmesiden skal på en pæn og gedigen måde opfylde samfundets og medlemmernes behov for informationer, og skal – efter de første rettelser – indeholde korrekte oplysninger. Bestyrelsen har imidlertid ikke fundet behov for at etablere en dyr og/eller fancy løsning.

Desværre var domainet »dommerforeningen« optaget af dommere i basketball. Bestyrelsen har undladt at kontakte basketballdommerne for forhandling om overtagelse. Foreningen har købt web-adresserne »dendanskedommerforening« og »danskdommerforening«.

Hjemmesiden er tilmeldt søgemaskinerne Jubii og Google.

Domstolsmuseum

Planerne om et domstolsmuseum er kommet virkelig-gørelsen et skridt nærmere. Direktoratet for Kriminalforsorgen har sideløbende haft planer om et museum, fælles for politi, rets- og fængselsvæsen, og har peget på Fredensborg Thing- og Arresthus som museumsbygning. Eksistensen af en museumsbygning vil utvivlsomt forøge interessen for indsamling af bevaringsværdige effekter i betydelig grad, uanset at museet ikke vil være forbeholdt domstolene. Museumsudvalget, bestående af Peter Garde, Claus Larsen og Bjarne Pedersen, har derfor tilsagt Direktoratet for Kriminalforsorgen sin støtte til etablering af museum i Fredensborg Thing- og Arresthus.

Planerne havde ellers stået i stampe, siden bestyrelsen i 1994 besluttede sig for at undersøge muligheden for at etablere et domstolsmuseum. Der skete efterfølgende en registrering af en række bevaringsværdige effekter ved forskellige embeder, der havde rettet henvendelse til bestyrelsen herom. I september 2001 besluttede udvalget at udsende en ny rundskrivelse med opfordring til at rette henvendelse om bevaringsværdige effekter. Udvalget tilbød nu også at samle og opbevare effekterne. Rundskrivelsen medførte glædeligvis henvendelse fra en række embeder, og flere effekter er blevet registreret. Nogle effekter er sendt til opbevaring i Københavns Byret, men de fleste effekter opbevares fortsat af de enkelte embeder.

Besparselssituationen på det offentlige område har på det seneste beklageligvis betydet, at planerne om at indrette Fredensborg Thing- og Arresthus som museum er udsendt. Udvalget har imidlertid øjnene åbne for andre muligheder, som måtte vise sig med tiden og en muligt ændret retskredsstruktur.

Foreningen har i de senere år lagt vægt på at styrke foreningens internationale relationer. Foreningen er medlem af Den Internationale Dommerunion og sender hvert år repræsentanter til unionens årsmøde. På disse møder deltager foreningens repræsentanter blandt andet i arbejdsgrupper, der behandler spørgsmål af generel betydning for dommere, særligt spørgsmål vedrørende dommers uafhængighed og arbejdsvilkår.

Foreningen er repræsenteret i Den Europæiske Dommerunion, som normalt holder to årlige møder, heraf et i forbindelse med Den Internationale Dommerunions årsmøde. På disse møder drøftes generelle spørgsmål af særlig betydning for den europæiske dommerstand. Som et led i dette arbejde har et af bestyrelsens medlemmer deltaget i en arbejdsgruppe nedsat i anledning af, at der i nogle østeuropæiske lande var iværksat lovgivningsinitiativer, som indebar en betydelig svækkelse af den dømmende magts uafhængighed. Arbejdsgruppen er fremkommet med et oplæg til Den Europæiske Dommerunion om eventuelle initiativer til støtte for de nationale foreningers modstand mod indgreb i uafhængigheden.

Foreningen deltager i en arbejdsgruppe med repræsentanter for en række europæiske dommerforeninger inden for EU. Arbejdsgruppen har til formål at iværksætte foranstaltninger, som kan højne informationsniveauet hos foreningerne med hensyn til påtænkte initiativer i EU-regi, der har særlig betydning for dommerstanden.

Repræsentanter for Dommerforeningen har endvidere deltaget i en arbejdsgruppe under EU, som har til formål at opbygge et kriseberebnet af dommere, anklagere og andet retspersonale til deltagelse i EU-retningslinier til anvendelse ved krisestyringsoperationer under internationalt mandat. Arbejdet fortsættes under det danske formandskab.

Foreningen samarbejder også med de øvrige nordiske foreninger, hvis formænd og næstformænd afholder et årligt møde, hvor emner af fælles interesse som optræden i internationale fora og lønspørgsmål drøftes.

Dommerforeningen er endelig repræsenteret i Consultative Council of European Judges, der er rådgivende i forhold til Committee of Ministers i relation til emner vedrørende dommere og domstoles forhold.

Fra den 24. til den 25. august 2001 deltog Henrik Linde og Arne Lyngesen i Nordisk formands- og næstformandsmøde i Reykjavik.

Fra den 28. til den 31. august 2001 deltog følgende i SEND-seminar i Helsingør: Mogens Pedersen, Svend Frey Nielsen, Birgitte Andersen, Lis Hævdholm, Otto Bisgaard, Marianne Højgaard Pedersen, Tuk Bagger, Flemming Jørgensen, Hanne Ekstrand og Preben Bagger.

Fra den 10. til den 14. september 2001 deltog Jens Feil-

berg og Michael Elmer i München i et symposium om håndhævelse af IP-rettigheder samt »Patent Litigation«.

Fra den 25. til den 28. september 2001 deltog Henrik Linde, Lis Sejr, Svend Aage Feier, Anette Rahr Codam og Hans Ulrik Bruhn i Den Internationale Dommerunions årsmøde i Madrid.

Fra den 22. til den 24. oktober 2001 deltog Karsten Bo Knudsen og Charlotte Meincke i Rom i et af Consiglio Superiore della Magistrature arrangeret seminar vedrørende udvandring, minoriteter og racisme.

Fra den 19. til den 20. november 2001 var Lene Hjerrild på studieophold i De europæiske Fællesskabers Domstol i Luxembourg.

Fra den 3. til den 9. december 2001 deltog A. F. Wehner og Bertil Frosell i Trier i seminar vedrørende det tyske strafferetssystem.

Den 23. februar 2002 deltog Lis Sejr i Berlin i et af Geschäftsstelle des Deutschen Richterbundes arrangeret møde om »Wege nach Brüssel«.

Fra den 14. til den 16. marts 2002 deltog Arne Lyngesen, Svend Aage Feier og Ingrid Drengsgaard i Rom i seminar om grænseoverskridende kriminalitet.

Fra den 17. til den 20. marts 2002 deltog Marianne Sonne og Hans Ulrik Bruhn som værter i et af Domsstyrelsen arrangeret netværksmøde i Helsingør.

Fra den 14. til den 20. april 2002 deltog Lene Larsen i Madrid i et af The Foundation of U. I. M. arrangeret seminar om »Judicial International Cooperation in the field of Criminal Law«.

Fra den 21. til den 26. april 2002 deltog Pia Petersen og Torkel Hagemann i netværksmøde i Egmond aan Zee.

Fra den 26. til den 27. april 2002 deltog Bodil Wiingaard i en international konference i Thessaloniki.

Fra den 2. til den 3. maj 2002 deltog Linda Lauritsen i Napoli i et EU-seminar.

Fra den 3. til den 4. maj 2002 deltog Henrik Linde og Jes Schiøler i EAJ-møde i Lausanne.

Fra den 27. til den 29. maj 2002 deltog Henrik Linde, Lis Sejr, Arne Lyngesen, Hanne Fog-Petersen, Marianne Caft, Anette Rahr Codam, Poul Holm, Svend Aage Feier og Hans Ulrik Bruhn i en studietur til Europaparlamentet og Menneskerettighedsdomstolen i Strasbourg.

Fra den 10. til den 12. juni 2002 deltog følgende i Århus i Nordisk Seminar (SEND) om dommerrollen og lederskab: Jørgen Als Andersen, Lis Hævdholm, Bodil Ruberg, Mogens Beier, Jens Carl Jørgensen, Anette Rahr Codam, Pia Petersen, Per Holkmann Olsen, Niels Waage og Ketty Grützmeier.

Fra den 17. til den 18. juni 2002 var Svend Bjerg Hansen, Hans Martin Blinkenberg, Karen Feilberg og Jes Schiøler på studiebesøg i De europæiske Fællesskabers Domstol i Luxembourg.

Mikael Sjöberg, Søren Axelsen og Lis Sejr har deltaget i en møderække i Brüssel i en arbejdsgruppe vedrørende opbygning af et kriseberedskab af dommere, anklagere og andet retspersonale til deltagelse i EU-aktioner.

Eksterne udvalg Henrik Linde er næstformand i Foreningen af Offentlige Chefer i DJØF og i forbindelse hermed medlem af forskellige udvalg i DJØF.

Bjarne Christensen er formand for og Poul Holm medlem af Retsplejerådet.

Peter Deleuran og Henrik Linde deltager i Retsplejerådets behandling af civilproceskommissoriet.

Christian Bache er formand for og Bjarne Pedersen medlem af Strafferetsplejeudvalget.

Jacques Hermann er formand for og Sven Ziegler medlem af Straffelovrådet.

Lisbeth Larsen er medlem af Retsinformationsrådet.

Jens Feilberg er formand for og Lars Lindencrone Petersen medlem af Konkursrådet.

Kristian Petersen er medlem af Retssikkerhedskommissionen.

Hanne Fog-Petersen er medlem af repræsentantskabet for Dansk Forsorgsselskab.

Svend Aage Feier er medlem af Det Kriminalpræventive Råd.

Hanne Ekstrand er medlem af Justitsministeriets udvalg til revision af børnelovene.

Jytte Scharling er medlem af Ægtefællepensionsudvalget.

Lis Sejr er medlem af Justitsministeriets Forskningspolitiske Udvalg.

Hugo Wendler Pedersen er formand for og Knud A. Knudsen medlem af Udvalget vedrørende Politiets og Forsvarets Efterretningstjenester.

Ove Dam er medlem af Justitsministeriets udvalg om retsvirkningerne af digital signatur m.v.

Nils Black er formand for og Peter Garde medlem af et udvalg til revision af den militære straffe- og retsplejelovgivning.

Eksterne udvalg Lars Lindencrone Petersen er formand for og Pia Petersen medlem af et udvalg til revision af forsikringsaftaleloven. Kaspar Linkis er medlem af et udvalg vedrørende økonomisk kriminalitet og datakriminalitet. Henrik Lind Jensen, Kirsten Thorup og Bertil Frosell er medlemmer af en arbejdsgruppe om fjernsalg af tjenesteydelser. Marianne Levy, Henrik Bitsch og Hans Esdahl er medlemmer af en arbejdsgruppe om lovvalg ved forpligtelser uden for kontrakt. Niels Grubbe, Marianne Caft og Søren Sørup Hansen er medlemmer af en arbejdsgruppe om pant og udlæg i andele i andelsboligforeninger. Bodil Wiingaard er medlem af et udvalg vedrørende elektronisk handel i det indre marked. Michael Krag er medlem af en arbejdsgruppe om fagedbehandling af kreditaftalesager. Peter Blok er formand for og Margit Stassen medlem af et udvalg vedrørende forældelseslovgivningen. Børge Dahl er formand for en evalueringsgruppe, der skal bedømme kvaliteten og omfanget af den formueretlige forskning ved Københavns Universitet. Hans Esdahl er medlem af en følgegruppe vedrørende behandling af seksualkriminelle. Svend Aage Feier er medlem af referencegruppen for Offerrådgivningssekretariatet. Tove Horsager er medlem af et udvalg vedrørende huslejenævnenes sagsbehandlingsregler. Børge Dahl deltager i den rådgivende komite af europæiske dommere (CDJE). Michael Elmer er medlem af EF-specialudvalg vedrørende konkurrenceregler. Erik Kjærgaard, Henrik Lind Jensen og Lene Larsen er medlemmer af en følgegruppe vedrørende EU-direktiv om køb af forbrugsvarer og forbrugsgarantier.

Eksterne udvalg Anette Rahr Codam er medlem af et specialudvalg vedrørende politi- og retsligt samarbejde. Hans Ulrik Bruhn er Dommerforeningens kontaktperson til Dansk Forening for International Strafferet og EU-ret. Michael Kistrup er international kontaktdommer vedrørende børnebortførelser. Henrik Linde og Anette Rahr Codam deltager i internationalt samarbejde under EAJ og IAJ. Sven Ziegler og Jes Schiøler er medlemmer af SEND-bestyrelsen. Leif Aamand er formand for Undersøgelseskommissionen vedrørende PET. Niels Waage er formand for Justitsministeriets udvalg om sanktionsfastsættelse i sager om spiritus- og promillekørsel m.v. Torben Melchior er formand for og Marianne Caft medlem af Justitsministeriets arvelovsudvalg.

Kontaktudvalg Henrik Linde, Lis Sejr, Svend Aage Feier og Hanne Fog-Petersen er medlemmer af kontaktudvalget med Advokatrådet. Henrik Linde og Marianne Caft er medlemmer af kontaktudvalget med Dommerfuldmægtigforeningen og kontorpersonalets organisationer. Henrik Linde og Lis Sejr er medlemmer af kontaktudvalget med Politimesterforeningen.

Udvalg og arbejdsgrupper nedsat af Domstolsstyrelsen Henrik Linde, Claus Larsen, Bjarne Christensen og Sven Ziegler er medlemmer af Hovedsamarbejdsudvalget for Domstolene. Svend Aage Feier er medlem af elevudvalget. Torben Goldin er medlem af Hjemmesideudvalget.

Svend Aage Feier er medlem af Forfremmelsesnævnet for Tjenestemandsansatte Kontorfunktionærer ved Domstolene.

Bjarne Pedersen er medlem af Grunduddannelsesudvalget. Svend Aage Feier er medlem af Indkøbspolitikudvalget.

Hanne Fog-Petersen og Helle Bertung er medlemmer af Informationsudvalget.

Ove Dam er medlem af IT-udvalget.

Henrik Linde er medlem af arbejdsgruppen vedrørende mål- og resultatstyring.

Henrik Linde og Kristian Petersen er medlemmer af en arbejdsgruppe vedrørende målsætninger for domstolene.

Hans Ulrik Bruhn er medlem af Personalepolitisk Udvalg. Marianne Caft er medlem af en arbejdsgruppe om retternes åbningstider.

Hans Ulrik Bruhn er medlem af Sikkerhedsudvalget.

Poul Holm er formand for og Sigrid Ballund er medlem af sprogudvalget.

Poul Holm er medlem af en arbejdsgruppe om teknisk indretning af retssale.

Poul Holm er medlem af Tekstudvalget.

Hanne Fog-Petersen og Bjarne Pedersen er medlemmer af Uddannelsesudvalget for Jurister.

Hanne Fog-Petersen er medlem af Udvalget vedrørende Uddannelse af Kontorfunktionærer.

Otto Bisgaard og Lone Kerrn-Jespersen er medlemmer af en arbejdsgruppe vedrørende tolkebistand i retssager.

Ove Dam er medlem af to arbejdsgrupper til udarbejdelse af edb-program til skiftesager.

Poul Holm er formand for og Tuk Bagger, Søren Sørup Hansen og Henrik Waaben medlemmer af en arbejdsgruppe om elektronisk kommunikation med domstolene.

Claus Larsen, Vibeke Rønne, Svend Aage Feier, Peter

Damm og Bodil Ruberg deltager i styregruppen vedrørende lederuddannelse for dommere.

Henrik Linde og Svend Ziegler er medlemmer af en styregruppe vedrørende udvikling af ny fælles IT-strategi for byretterne og de overordnede retter.

Søren Sørup Hansen og Søren Axelsen er medlemmer af den centrale IT-styregruppe.

I projekt »Digitalisering af Danmarks Domstole« er nedsat arbejdsgangsanalysegrupper, hvor foreningen er repræsenteret.

Interne udvalg Karsten Bo Knudsen, Karen Foldager og Anette Rahr Codam er medlemmer af Dommerforeningens Informationsudvalg.

Anette Rahr Codam, Poul Holm, Svend Aage Feier og Tuk Bagger er medlemmer af Dommerforeningens arbejdsgruppe vedrørende konfliktløsning.

Anette Rahr Codam redigerer Dommerforeningens hjemmeside.

Fagudvalg Fagudvalgenes sammensætning er følgende:

Civilproces Poul Holm, Retten i Århus (formand)
Lars Lindencrone Petersen
Bodil Ruberg

Straffeprocess Svend Aage Feier, Retten på Frederiksberg (formand)
Niels Erik Jensen
Ingrid Drengsgaard

Person- og familieret Hans Ulrik Bruhn, Retten i Mariager (formand)
Marianne Højgaard Pedersen
Lene Hjerrild

Obligations- og formueret Lis Sejr, Vestre Landsret (formand)
Oliver Talevski
Bodil Wiingaard
Dorthe Wiisbye

<i>Strafferet</i>	Arne Lyngesen, Østre Landsret (formand) Elisabeth Mejnertz Hans Esdahl Lene Larsen
<i>Arveret og dødsbo-skifteret</i>	Marianne Caft, Retten i Fåborg (formand) Eva Staal Ingrid Thorsboe
<i>Konkurs- og anden insolvensret</i>	Marianne Caft, Retten i Fåborg (formand) Hanne Kildal Lars Lindencrone Petersen
<i>Tinglysning</i>	Anette Rahr Codam, Retten i Roskilde (formand) Lisbeth Parbo Lilian Hindborg
<i>Fogedret</i>	Hanne Fog-Petersen, Københavns Byret (formand) Ejler Bruun Bjørn Graae Rasmussen
<i>Administrative forhold</i>	Hans Ulrik Bruhn, Retten i Mariager (formand) Bertil Vollmond Flemming Schønnemann
<i>Teknologi</i>	Anette Rahr Codam, Retten i Roskilde (formand) Ulrik Jensen Ove Dam
<i>Udlændinge-spørgsmål</i>	Lis Sejr, Vestre Landsret (formand) Ina Steincke Henrik Bloch Andersen
<i>Færdsels-lovgivningen</i>	Arne Lyngesen, Østre Landsret (formand) Mikael Sjöberg Sanne Bager

<i>Nyudnævnelser</i>	Kontorchef Oliver Talevski, landsdommer i Østre Landsret fra 15. august 2001 Retsassessor Henrik Møller, dommer ved Retten på Færøerne fra 1. december 2001. Retsassessor Mette Helby, dommer (rejsedommer) i Retten i Århus fra 15. december 2001. Kontorchef Jørgen Lougart, dommer i Københavns Byret fra 15. marts 2002. Retsassessor Dorte Buschardt Petersen, dommer i Retten i Terndrup fra 15. marts 2002. Retsassessor Kirsten Ebbe Mathiesen, dommer i Retten i Svendborg fra 15. april 2002. Retsassessor Birgit Merethe Karlsen, dommer i Retten i Holsted fra 1. juni 2002. Advokat Thomas Peter Rørdam, højesteretsdommer fra 1. juni 2002. Retsassessor Kirsten Thaarup Nygaard, dommer i Retten i Frederikshavn fra 1. august 2002. Direktør Henrik Waaben, landsdommer i Østre Landsret fra 1. august 2002. Kontorchef Norman Elliot Cleaver, landsdommer i Østre Landsret fra 1. september 2002.
<i>Ændrede udnævnelser</i>	Niels-Jørgen Kaj Petersen, Retten i Århus til dommer i Retten i Esbjerg fra 1. oktober 2001. Katrine Birgitte Buemann Eriksen, Retten i Varde til dommer i Retten i Frederikssund fra 1. oktober 2001. Søren Peder Pedersen, Retten i Holsted til dommer i Retten i Varde fra 15. december 2001. Ingrid Thorsboe, Retten i Terndrup til dommer i Retten i Århus fra 1. februar 2002. Jørgen Agerbo Larsen, Retten i Svendborg til dommer i Retten i Odense fra 1. februar 2002.

Lisbeth Larsen, Kriminalretten i Glostrup til administrerende dommer i Retten i Tåstrup fra 1. maj 2002.

Marianne Højgaard Pedersen, Østre Landsret til højesteretsdommer fra 1. juni 2002.

Karen Margrethe Feilberg, Retten i Hvidovre til dommer i Kriminalretten i Glostrup fra 1. juni 2002.

Niels Otto Jensen, Retten i Frederikshavn til dommer i Retten i Aalborg fra 15. juni 2002.

Alex Jens Elisiussen, Københavns Byret til dommer i Retten i Tåstrup fra 1. juli 2002.

Bodil Kristine Wiingaard, Retten på Frederiksberg til dommer i Retten i Lyngby fra 1. september 2002.

Afgående Helle Lindegaard, Københavns Byret, med virkning fra 15. december 2001.

Peder Nielsen, Retten i Århus, med udgangen af december 2001.

Svend Frey Nielsen, Retten i Odense, med udgangen af december 2001.

Leif Sørensen, Retten i Tåstrup, med udgangen af januar 2002.

Inger Mikkelsen, Retten i Aalborg, med udgangen af februar 2002.

Henrik Zahle, Højesteret, med virkning fra 16. marts 2002.

Marianne Erritzøe, Retten i Tåstrup, med udgangen af maj 2002.

Christian Jul Kjærsgaard, Østre Landsret, med udgangen af maj 2002.

Ingrid Sandberg Ravn, Retten i Lyngby, med udgangen af juni 2002.

Hans Henrik Brydensholt, Østre Landsret, med udgangen af august 2002.

Døde Aage Lorenzen, højesteretspræsident.

Jørgen Ammitzbøll Johnsen, landsdommer i Østre Landsret.

Tage Taul, landsdommer i Østre Landsret.

Erik Tranekjær Thomsen, dommer i Horsens.

Erik Birger Zieler, dommer i Korsør.

Jens Olav Engholm Jacobsen, højesteretsdommer.

Sigurd Møller, dommer i Kjellerup.

Erik Tofthøj, landsdommer i Østre Landsret.

Kristen Iversen, byretspræsident i Odense.

Vagn Ravnsholt Rasmussen, dommer i Skjern.

Kaj Schmidt, dommer i Aalborg.

Orlov Dommer Bodil Ruberg, Retten i Brædstrup, fra 1. juli 2002 til udgangen af juni 2004 med henblik på at tiltræde en stilling som Chief Judicial Adviser ved projekt vedrørende støtte til Judicial Administration Training Institute i Bangladesh med tjenestested i Dhaka.

MEDLEMSTAL

Medlemmer den 1. august 2001	Højesteret	18
	Østre Landsret	62
	Vestre Landsret	39
	Sø- og Handelsretten	5
	Københavns Byret	50
	Byretterne uden for København	159
	Færøerne	2
	Grønland	1
	EF-Domstolen	2
	Menneskerettighedsdomstolen	1
	Fungerende medlemmer i alt	339
	Afgående dommere	130
	Samlet medlemstal	469

ÅRSREGNSKAB 2001/2002

		2001/2002	2000/2001
Indtægter	Kontingenter	231.700,00	232.400,00
	Renter	25.794,00	24.340,29
	Tilskud	101.400,00	64.000,00
	Indtægter i alt	358.894,00	320.740,29
Udgifter	Årsmødet	117.099,78	138.154,39
	Bestyrelsen	29.947,17	34.443,08
	Årsberetning	15.845,00	15.698,35
	Dommerunion m.m.	13.303,30	8.961,15
	Kontorhold m.m.	8.957,74	7.901,63
	Udgifter i alt	185.152,99	205.158,60
	Årets resultat	173.741,01	
Formueopgørelse	Beholdning pr. 31. juli 2001 (excl. proformarente 780,05 kr.)		713.546,89
	Beholdning pr. 31. juli 2002:		
	Checkkonto	566.632,33	
	Proformarente	655,57	
	Obligationer til pålydende . (kurs 31.07.02: 327.808,- kr.)	320.000,00	887.287,90
			173.741,01

København, den 13. august 2002

H. Fog-Petersen

Jeg har revideret ovenstående regnskab. Regnskabet er afstemt med bogføringen med tilhørende bilag.

Beholdningernes tilstedeværelse er dokumenteret gennem forevisning af kontoudskrifter og depotudskrifter. Revisionen har ikke givet anledning til bemærkninger.

København, den 13. august 2002

Vibeke Rønne

Den danske Dommerforenings Understøttelsesfond Fondens vedtægter er optaget i årsberetningen for 1995-96, hvortil der henvises.

Efter vedtægternes § 3 er fondens formål:

...»at yde hjælp til afdøde medlemmers ægtefæller og børn.

Fonden kan endvidere yde hjælp til medlemmer af foreningen, herunder afgæede dommere. Det er i alle tilfælde en forudsætning for støtte, at den pågældendes forhold er således, at der efter bestyrelsens skøn er behov for hjælp.

I det omfang, der ikke er ansøgere, der opfylder ovenstående, kan fonden tillige yde støtte til fungerende dommers børn, såfremt deres forhold er således, at der efter bestyrelsens skøn er behov for hjælp.«

Legater søges inden 1. maj ved henvendelse til:

Den Danske Dommerforening
Kassereren
Domhuset, Nytorv
1450 København K.

Navn og formål § 1. Foreningens navn er Den Danske Dommerforening.

§ 2. Foreningens formål er at samle Danmarks dommere for at fremme løsningen af retsplejens opgaver, styrke domstolenes stilling i samfundet, varetage dommernes interesser og fremme det kollegiale sammenhold.

Stk. 2. Foreningen holder hvert år mindst ét almindeligt medlemsmøde.

§ 3. Enhver, der som fast ansat juridisk dommer beklæder en stilling ved de almindelige domstole, kan være medlem. Efter bestyrelsens bestemmelse kan endvidere faste danske dommere ved internationale domstole være medlemmer.

Stk. 2. Dommere, der afgår fra deres stilling med pension, forbliver medlemmer, dog uden stemmeret.

Stk. 3. Indmeldelse og udmeldelse sker skriftligt til kassereren.

§ 4. Medlemmerne betaler et kontingent, der fastsættes af generalforsamlingen.

Stk. 2. Medlemmer, der er indmeldt efter 31. december, betaler først kontingent for det følgende regnskabsår.

Stk. 3. Pensionerede medlemmer betaler ikke kontingent. Hvis pensionering finder sted efter den 31. december, indtræder kontingentfritagelsen først fra det følgende regnskabsår.

Regionsinddelingen § 5. *Region 1* omfatter Københavns Byret.

Region 2 omfatter retskredsene på Frederiksberg, Færøerne og Grønland samt i Københavns, Frederiksborg og Bornholms amter.

Region 3 omfatter retskredsene i Roskilde, Vestsjællands og Storstrøms amter.

Region 4 omfatter retskredsene i Fyns, Sønderjyllands og Ribe amter.

Region 5 omfatter retskredsene i Vejle og Århus amter.

Region 6 omfatter retskredsene i Ringkøbing, Viborg og Nordjyllands amter.

Stk. 2. Der afholdes hvert år inden 1. juni et møde i de enkelte regioner for de medlemmer, der gør tjeneste i regi-

onen. Regionens repræsentant i bestyrelsen indkalder til mødet med mindst fire ugers varsel. På mødet orienterer et eller flere medlemmer af bestyrelsen om bestyrelsens arbejde.

Stk. 3. Reglerne om afstemning i § 9, stk. 2 og 3, finder også anvendelse på regionsmøder.

Stk. 4. På mødet vælges regionens repræsentant i bestyrelsen for det kommende år. Hvis ingen af flere foreslåede ved første afstemning opnår mere end halvdelen af de afgivne stemmer, foretages ny afstemning blandt alle foreslåede. Hvis heller ingen opnår mere end halvdelen af stemmerne ved denne afstemning, foretages omvalg mellem de to, der ved 2. afstemning opnåede det højeste antal stemmer. Forslag skal være udsendt til medlemmerne senest en uge før mødet. I tilfælde af vakance i årets løb, vælger regionen en ny repræsentant.

Stk. 5. Højesteret, Vestre Landsret og Østre Landsret i forening med Sø- og Handelsretten vælger hver en repræsentant til bestyrelsen.

Generalforsamlingen § 6. Generalforsamlingen har den højeste myndighed i foreningens anliggender.

§ 7. Ordinær generalforsamling afholdes hvert år i oktober eller november måned, som regel i forbindelse med et almindeligt medlemsmøde, jf. § 2, stk. 2. Forud for generalforsamlingen udsender bestyrelsen en skriftlig beretning om foreningens virksomhed i det forløbne år.

Stk. 2. Medlemmerne indkaldes til generalforsamlinger ved brev fra bestyrelsen med angivelse af dagsorden.

Stk. 3. Varslet til den ordinære generalforsamling skal være mindst fire uger og til en ekstraordinær generalforsamling mindst en uge.

Stk. 4. Dagsordenen til ordinære generalforsamling skal mindst indeholde følgende punkter:

1. Valg af dirigent.
2. Formanden aflægger beretning.
3. Kassereren forelægger revideret regnskab.
4. Fastsættelse af kontingent.

5. Valg af formand, jf. § 10, stk. 2.

6. Sammensætning af den øvrige bestyrelse, jf. § 5, stk. 4 og 5.

7. Valg af revisor og revisorsuppleant, jf. § 15, stk. 2.

8. Eventuelt.

Stk. 5. Forslag fra medlemmerne, herunder forslag om formand og revisor, må for at komme til behandling på den ordinære generalforsamling være indgivet skriftligt til formanden senest to uger før generalforsamlingsdatoen. Fremsættes sådant forslag udsender bestyrelsen ny eller supplerende dagsorden senest en uge før generalforsamlingsdatoen.

§ 8. Ekstraordinær generalforsamling kan indkaldes af bestyrelsen og skal afholdes inden en måned, når mindst 50 stemmeberettigede medlemmer skriftligt anmoder formanden om det og angiver formålet med generalforsamlingen.

§ 9. Beslutninger på generalforsamlinger træffes med simpel stemmeflerhed af de tilstedeværende stemmeberettigede. Til vedtagelse af vedtægtsændringer kræves dog, at mindst halvdelen af foreningens stemmeberettigede medlemmer stemmer for.

Stk. 2. Et stemmeberettiget medlem kan stemme i henhold til skriftlig fuldmagt fra et andet stemmeberettiget medlem. Intet medlem kan dog være fuldmægtig for mere end fem fraværende medlemmer.

Stk. 3. En afstemning foretages skriftligt, hvis det forlanges af mindst ti stemmeberettigede. Ved valg mellem flere kandidater skal der dog altid være skriftlig afstemning.

Bestyrelsen § 10. Bestyrelsen vælges for 1 år ad gangen og består af 1 formand og 9 andre medlemmer. 3 medlemmer vælges som anført i § 5 af Højesteret, Vestre Landsret og Østre Landsret i forening med Sø- og Handelsretten, 6 medlemmer vælges som anført i § 5, stk. 4, af de enkelte regioner. Stk. 2. Formanden vælges særskilt på generalforsamlingen. Afstemningen foregår efter reglerne i § 5, stk. 4. Såfremt den valgte formand allerede er medlem af bestyrelsen,

vælger den region eller ret, som han repræsenterer, en ny repræsentant.

§ 11. Bestyrelsen vælger selv sin næstformand, kasserer og sekretær.

Stk. 2. Bestyrelsen er kun beslutningsdygtig, når mindst 6 bestyrelsesmedlemmer er til stede. Ved stemmelighed er formandens stemme afgørende.

Stk. 3. Bestyrelsens møder og generalforsamlingerne refereres i foreningens forhandlingsprotokol.

§ 12. Omkostningerne ved bestyrelsens arbejde for foreningen, herunder rejseudgifter og udgifter til lønnet medhjælp og revision afholdes af foreningen.

§ 13. Bestyrelsen repræsenterer foreningen udadtil og kan afgive erklæringer på foreningens vegne.

Stk. 2. I økonomiske anliggender forpligter formanden og kassereren i fællesskab foreningen.

Tjenestemandsforeningen under DJØF

§ 14. De af foreningens erhvervsaktive medlemmer, der er medlemmer af DJØF, udgør en sektion af Tjenestemandsforeningen.

Stk. 2. På den ordinære generalforsamling vælges af og blandt de i stk. 1, nævnte medlemmer det antal sektionsrepræsentanter, der er fastsat i Tjenestemandsforeningens vedtægter.

Stk. 3. De, der vælges til Dommerforeningens bestyrelse, er samtidig valgt som de første 10 sektionsrepræsentanter. De øvrige repræsentanter vælges under et ved almindeligt flertalsvalg.

Stk. 4. Ved vakance inden for en valgperiode udpeger bestyrelsen en ny sektionsrepræsentant.

§ 15. Foreningens regnskabsår er 1. august – 31. juli.

Stk. 2. Årsregnskabet revideres af en revisor, der tillige med en revisorsuppleant vælges på generalforsamlingen blandt de stemmeberettigede medlemmer ved almindeligt flertalsvalg for et år ad gangen.

Vedtaget på generalforsamlingen den 6. oktober 1995.